

нення від кримінальної відповідальності. Майже всі види скасування покарання виникли на підставі права монарха на помилування.

Бібліографічні посилання

1. *Лист Ф.* Учебник уголовного права. Общая часть. – М., 1903. – 496с.
2. *Люблинский П.И.* Право амнистии. – 1907. – 80 с.
3. *Ромашкин П.С.* Основные начала уголовного и военно-уголовного законодательства Петра I. – М., 1947. – 390 с.
4. *Ромашкин П.С.* Амнистия и помилование в СССР. – М.: Госюриздат, 1959. – 364 с.
5. Энциклопедический словарь Русского Библиографического Института “Гранат”. – Т. 33. – М., Тверской бульвар, 25. – 980 с.
6. *Беккариа Ч.* О преступлениях и наказаниях. – М., 1939. – 258 с.
7. Сборник документов по истории уголовного законодательства СССР и РСФСР 1917–1952 гг. Под ред. проф. И.Т. Голякова. – М.: Госюриздат, 1953. – 463 с.
8. *Марогулова И.Л.* Амнистия и помилование в российском законодательстве. – М., 1998. – 144 с.
9. Основы уголовного законодательства Союза ССР и союзных республик // Ведомости Верховного Совета СССР. – 1959. – № 1. – Ст. 6.
10. Постановление Президиума Верховного Совета СССР от 17 ноября 1964 р. “О формах актов Президиума Верховного Совета СССР по вопросам помилования” // Ведомости Верховного Совета СССР. – 1964. – № 48. – Ст. 541.
11. Закон Української РСР від 5 липня 1991 р “Про заснування поста Президента Української РСР і внесення змін та доповнень до Конституції (Основного Закону) Української РСР” // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1991. – № 33. – Ст. 445.
12. Закон Української РСР від 5 липня 1991 р “Про Президента Української РСР” // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1991. – № 33. – Ст. 446.
13. Закон Української РСР від 5 липня 1991 р “Про вибори Президента Української РСР” // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1991. – № 33. – Ст. 448.
14. Указ Президента України від 31 грудня 1991 р. “Про порядок здійснення помилування осіб, засуджених судами України” // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 21. – Ст. 293.
15. Указ Президента України від 12 квітня 2000 р. “Про “Положення про порядок здійснення помилування” // Урядовий кур’єр. – 2000. – 28 квітня.
16. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI // Голос України. – 2012. – 19 травня.
17. Указ Президента України від 16 вересня 2010 р. “Про Положення про порядок здійснення помилування” // Урядовий кур’єр. – 2010. – 21 вересня.

Надійшла до редакції 19.12.2013

В.М. Бабенко

здобувач

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

УДК 343.2

ДЕТЕРМІНАНТИ УМИСНИХ ВБИВСТВ, ВЧИНЕНИХ ОРГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ ТА ЗЛОЧИННИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Проаналізовано причини та умови, що сприяють вчиненню умисних вбивств організованими групами та злочинними організаціями.

Ключові слова: *умисне вбивство, організована група, злочинна організація, детермінанти, причини, умови.*

Проанализированы причины и условия, которые способствуют совершению умышленных убийств организованными группами и преступными организациями.

Ключевые слова: умышленное убийство, организованная группа, преступная организация, детерминанты, причины, условия.

Causes and conditions which favor commitment of intentional assassinations by organized groups and criminal organizations are analyzed.

Keywords: intentional assassinations, organized group, criminal organizations, determinants, causes, conditions

Постановка проблеми. Проблема детермінації злочинності посідає одне із центральних місць у кримінології. Причини та умови злочинності – це система негативних для відповідної суспільно-економічної формації та конкретної держави соціальних явищ, які детермінують злочинність як свій наслідок [1, с. 158–159]. Загальновизнаним є те, що причини злочинності – це процеси і явища, які породжують злочинність як свій безпосередній наслідок, а умови є процесами та явищами, які самі безпосередньо не породжують злочинність, але сприяють дії причин, полегшують настання суспільно небезпечних наслідків.

Проблема дослідження детермінантів умисних вбивств, вчинених організованими групами та злочинними організаціями, є на сьогодні актуальною. Без дослідження причин та умов, що сприяють вчиненню цих злочинів, неможливо напрацювати комплекс запобіжних заходів щодо протидії цим явищам.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Безпосередньо питанням протидії кваліфікованим видам умисних вбивств, у тому числі й умисним вбивствам, вчиненим організованими групами та злочинними організаціями, кримінально-правовими та кримінологічними засобами присвячені дослідження С.М. Абельцева, В.П. Бахіна, А. Бесонова, М.П. Водька, В.Я. Горбачевського, В.К. Грищука, О.В. Єжкова, В.С. Комісарова, М.П. Короленка, В.В. Матвійчука, П.С. Матишевського, М.І. Мельника, П.П. Пилипчука, О.С. Сاینчова, В.П. Тихого, М.І. Хавронюка, С.Д. Шапченка, А.О. Шульги та ін.

Метою цієї статті є аналіз та класифікація причин та умов, що сприяють вчиненню умисних вбивств організованими групами та злочинними організаціями.

Виклад основного матеріалу. Перед кримінологами постало питання: чи можна створити перелік обставин, одні з яких належали б до причин, а інші – до умов? Розвиток кримінології показав, що такий перелік скласти неможливо, оскільки в одних випадках причиною стає те, що було умовою, в іншому – навпаки. Тому комплекси причин та умов, спільна дія яких у підсумку породжує вчинення злочинів, а відтак і злочинність, називають кримінологічними (криміногенними) детермінантами [1, с. 31–32], або факторами [2, с. 45].

Сьогодні існують різні концепції пояснення причин злочинності. Кримінологічні теорії з цього приводу можна поділити на два напрями залежно від того, як вони визначають пріоритетну причину. Прихильники соціологічних

теорій бачать причину злочинності в умовах життя суспільства, а представники біопсихологічних – в особі та природі людини. Як зазначив А.Ф. Зелінський, вказані напрямки розрізняються лише в оцінці названих факторів кримінальної детермінації, але в принципі їх не заперечують [2, с. 45].

Дехто з кримінологів пояснює причини злочинності (включаючи причини конкретних злочинів) і соціальними, і психологічними факторами, які належать і до суспільного буття, і до свідомості (соціально-психологічний напрям) [3, с. 127–129; 4, с. 65–113; 5, с. 3–16].

Викладене дозволяє говорити про наявність як зовнішніх, пов'язаних із навколишнім світом, так і внутрішніх детермінант, що коріняться усередині особистості.

Сьогодні в Україні відбуваються економічні, соціальні та політичні перетворення, спрямовані на побудову демократичної і правової держави. Ці процеси протікають непослідовно, суперечливо, що разом з негативною спадщиною минулого істотно впливає на всі сторони соціальної дійсності, у тому числі і на злочинність. Злочинність в Україні, як система антисоціальних людських вчинків, детермінується багатьма факторами: економічними, соціальними, політичними, ідеологічними тощо. Як вважають деякі кримінологи, їх налічується кілька сотень. Всі вони тісно переплітаються, взаємодіють і видозмінюються залежно від кількісних та якісних змін в умовах існування суспільства [6, с. 189]. До зазначених факторів належать: падіння виробництва; інфляція; зниження життєвого рівня населення (значна кількість людей опинилася за офіційною межею бідності); безробіття; поділ суспільства за рівнем прибутків; падіння суспільної моралі; соціальна нерівність членів суспільства; нелегальна міграція, урбанізація і внутрішня міграція населення; політична нестабільність; пропаганда відвертого насильства, жорстокості, порнографії; пияцтво та наркоманія тощо. Перераховане складає зміст криміногенних факторів, що детермінують злочинність взагалі.

В Україні набули широкого розповсюдження кримінальні практики організації життєдіяльності, які деформують базові соціальні інститути та криміналізують особистість. Злочинність породжує усвідомлення безконтрольності зла і його всемогутності. Сучасна вітчизняна злочинність є злочинністю кризового типу: з одного боку, вона породжена соціальною кризою в державі, а з іншого, – будучи її породженням, є чинником поглиблення цієї кризи [7, с. 6].

Кризові процеси, що відбуваються в соціально-економічній сфері, призвели до ускладнення криміногенної ситуації, зміни структури злочинності та зумовили виникнення нових форм і способів вчинення протиправних діянь. Сьогодні спостерігається тенденція до збільшення масштабів криміналізації основних сфер життєдіяльності населення. Поряд із зменшенням кількості вчинених злочинів середньої тяжкості, тяжких та особливо тяжких злочинів спостерігається збільшення кількості правопорушень у сфері економіки. Недосконалість системи реінтеграції бездомних громадян, соціальної адаптації осіб, звільнених з місць поз-

бавлення волі, невирішеність питання щодо примусового лікування осіб, хворих на алкоголізм, спричиняє збільшення кількості злочинів, вчинених повторно, у громадських місцях, у тому числі у стані алкогольного сп'яніння. Поширення дитячої бездоглядності і безпритульності, що відбувається, зокрема, через зменшення кількості позашкільних гуртків і секцій, призводить до збільшення кількості правопорушень, вчинених неповнолітніми та за їх участю, випадків втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність. Незайнятість населення, зокрема молоді, також негативно впливає на рівень злочинності. Отже, актуальним є питання щодо недопущення залучення таких осіб до протиправної діяльності. Зазначені фактори негативно позначаються на іміджі держави, її економічному становищі, призводять до зменшення обсягу інвестицій та зниження рівня довіри населення до органів державної влади [8].

Усі перелічені та інші криміногенні фактори є основною причиною існування окремих видів злочинів, у тому числі й умисних вбивств, вчинених організованими групами та злочинними організаціями.

Вбивству, вчиненому організованими групами та злочинними організаціями, сприяють як загальні причини, так і специфічні, що належать саме до цієї групи злочинів. У першу чергу це економічні причини: відбувся перелом економічних відносин та перехід на ринкові. В результаті чого відбулася концентрація багатства у невеликого прошарку населення і усвідомлення того, що воно нажите з нелегального джерела, провокує формування груп, орієнтованих на насильницьке його вилучення. У цей час зростання цін випереджає доходи, вартість життя перевищує доходи законослухняних громадян. Посилюється конфлікт, поділ влади і грошей поступово набуває озброєної форми. Закон попиту і пропозиції (один з основних при ринковій економіці) поширюється і на людське життя. На цьому тлі з'явився попит і на найманих убивць. Проте вбивство, як бізнес, було новим для України. Кримінологи в якості основних факторів, що впливають на стан злочинності взагалі та вчинення організованих вбивств зокрема, виділяють політичну нестабільність у суспільстві; неефективне законодавство; невирішеність проблем забезпечення безпеки осіб, які є свідками та іншими учасниками процесу [9, с. 20].

Економічна криза, зубожіння значної частини населення, зростання безробіття, криміналізація багатьох суспільних, економічних і політичних відносин, неефективність у нових умовах законодавства по боротьбі з організованими формами вбивства, а також кадрові, фінансові та матеріальні труднощі правоохоронних органів сприяють кількісному і якісному стрибку в процесі росту даного виду злочину.

До причин його вчинення слід віднести й політичні причини. Політична нестабільність загострила економічну і соціальну ситуацію, "підірвала" міжнаціональні відносини. Передвиборна боротьба за посаду Президента України, за мандат народного депутата може спричинити масові заворушення та інші злочини проти громадської безпеки, життя та здоров'я [6, с. 87], у тому числі і умисні вбивства.

Причиною багатьох тяжких злочинів, у тому числі й розглядуваного злочину, є міжнаціональні та релігійні конфлікти, які набули поширеності у світі. Значно впливає на загальнокримінальну злочинність національна ненависть, прояви якої не викоренено й в Україні. Соціальне життя людей у таких умовах стає нестерпним, викликає різні ексцеси, напруженість, постійний страх, нервові стреси тощо.

Негативне значення мають зміни в соціальному середовищі. Спад суспільного виробництва призвів до значного зростання числа безробітних серед осіб працездатного віку, затримки з виплатою заробітної плати, пенсії і соціальних допомог; загальне зниження рівня життя населення, соціальна незахищеність його окремих категорій сприяють подальшому зростанню соціальної напруженості в суспільстві. Гроші стали визначати соціальне становище людини, тому їх відсутність приводить багатьох до стану фрустрації, почуття втрати життєвих перспектив і, як наслідок, агресивної поведінки або споживання спиртних напоїв, наркотичних засобів тощо.

Дані експертних установ, опитувань, інтерв'ю дозволяють виділити ряд причин і умов, що впливають на темпи зростання вбивств, вчинених організованими групами. Основними з них, як ми вважаємо, є:

- безкарність дій організованих груп;
- неспроможність правоохоронних органів розкриття злочинів дає підставу використовувати їх в якості інструменту тиску на представників виконавчої та судової влади, керівників підприємств та банків;
- використання для легалізації володіння зброєю служб безпеки та охоронних підрозділів можна розглядати як новий рівень озброєної злочинності;
- створення комерційних структур для «відмивання» грошових коштів та вчинення економічних злочинів.

В останні роки особливу тривогу викликає той факт, що фізичне усунення усе більше розглядається в якості основного засобу вирішення питань між представниками злочинного світу, комерційними структурами у сфері легального чи нелегального бізнесу, конкуренції, поділу власності. Вчинення вбивства входить у сферу діяльності організованих злочинних формувань (усунення конкурентів, зрадників, керівників бізнесу, а також в якості наданої послуги). При цьому ними використовуються сучасна оргтехніка та техніка для спостереження, підслуховування, стеження та ін. Як показує аналіз судової та слідчої практики, вчинення вбивств використовується також організованими групами як спосіб впливу і залякування, з метою встановлення контролю над цільними галузями економіки, великими підприємствами і фірмами.

Вивчення обставин вчинення вбивств організованими об'єднаннями в регіоні дозволяє розділити їх на три групи:

- 1) вбивства представників комерційних структур;
- 2) вбивства злочинних авторитетів;
- 3) вбивства корисливої спрямованості на ґрунті сімейно-побутових відносин.

Причинами вбивства першої групи можуть виступати невиконання

потерпілим або організаторами (замовниками) будь-яких зобов'язань, а також взаємні боргові зобов'язання.

Причинами скоєння вбивств, що належать до другої групи, є, як правило, розділ сфер впливу між злочинними угрупованнями або боротьба за лідерство всередині однієї з них.

Виявлення причин убивств, що належать до третьої групи, представляє певну складність, оскільки пов'язане з необхідністю встановлення наявності корисливої зацікавленості у смерті потерпілого у когось з його найближчого оточення.

На формування особи впливає безпосереднє середовище, в якому вона перебуває, соціальні групи (сім'я, друзі тощо), безпосередні умови життя (якість житла, харчування, одягу тощо). Негативні чинники іноді виступають як обставини (умови), що сприяють вчиненню злочину. Отже, поряд з безпосередньою причиною злочину виділяють дві групи умов, що сприяють його вчиненню: умови, що негативно впливають на формування особи правопорушника; умови, що сприяли вчиненню самого злочину.

Умовами виступають різноманітні недоліки в управлінській та організаційній сфері діяльності різних галузей господарства і державного управління.

На наш погляд, умови, що сприяють вчиненню умисних вбивств організованими групами та злочинними організаціями, можна умовно класифікувати на загальні, тобто ті, що сприяють вчиненню взагалі умисних вбивств та існуванню організованої злочинності, та спеціальні, які безпосередньо сприяють існуванню вчинення умисних вбивств організованими групами та злочинними організаціями.

До загальних умов у першу чергу слід віднести такі умови, як недосконалість правового регулювання протидії організованій злочинності. Це пов'язано з таким: 1) відсутність базового нормативно-правового акта, який би регулював протидію злочинності в Україні; 2) недосконалість нормативно-правових актів, які спрямовані на протидію організованій злочинності; 3) недосконалість оперативно-розшукового законодавства; відсутність нормативно-правових актів МВС України щодо тактики проведення негласних (розшукових) слідчих дій.

Правовою основою протидії організованій злочинності загального характеру виступають законодавчі та інші нормативно-правові акти, що спрямовані на запобігання злочинам взагалі або окремим злочинним проявам, з ознаками організованості. Зокрема, це Закони України від 18.02.1992 р. “Про оперативно-розшукову діяльність”, від 30.06.1993 р. “Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю”, від 07.04.2011 р. “Про засади запобігання і протидії корупції”, від 15.02.1995 р. “Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними”; укази Президента України від 18.02.2002 р. № 143/2002 “Про заходи щодо дальшого зміцнення правопорядку, охорони прав і свобод громадян”, від 09.02.2004 р. № 175/2004 “Про систему заходів щодо усунення причин та умов, які сприяють злочинним проявам і корупції”, від

10.07.2005 р. № 1119/2005 “Про заходи щодо забезпечення особистої безпеки громадян та протидії злочинності”, від 21.10.2011 № 1000 “Про Концепцію державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю”; розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 р. № 1209 р “Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2015 року” тощо.

Особливого значення щодо протидії злочинності взагалі, у тому числі й організованих, та умисним вбивствам, вчиненим організованими групами та злочинними організаціями, зокрема, має новий Кримінальний процесуальний кодекс України. Разом з тим, хоча і були внесені зміни до чинної редакції Закону України “Про оперативно-розшукову діяльність” у зв’язку з прийняттям нового КПК, проте, на наш погляд, на сьогодні існують протиріччя між нормами цих законодавчих актів, зокрема місця та ролі оперативних підрозділів правоохоронних органів у протидії злочинам під час кримінального впровадження, невизначеність кола оперативно-розшукових та оперативно-технічних заходів тощо.

На сьогодні необхідним є прийняття окремого законодавчого акта щодо запобігання злочинності в Україні. Як зазначили І.І. Пазиніч та О.В. Кириченко, ефективно запобігати злочинності можливо лише за умови удосконалення нормативної бази. Проте на сьогодні не прийнято Закон України “Про профілактику злочинів”. На їх думку, прийняття цього Закону сприяло б профілактичній діяльності ОВС та інших правоохоронних органів як суб’єктів профілактики. Проте профілактика злочинів є одним із різновидів запобіжної діяльності та не охоплює попередження та припинення злочинів, які є необхідними ланками у запобіжній діяльності. Тому вони вважають, що сферу дії проекту закону “Про профілактику” слід розширити та на законодавчому рівні визначити такі етапи запобіжної діяльності як профілактика, попередження та припинення злочинних дій, і пропонують таку назву закону – “Про запобігання злочинності” [10, с. 162].

До загальних умов слід віднести й неефективну протидію організованій злочинності з боку правоохоронних органів та корумпованість в органах державної влади, місцевого самоврядування, правоохоронних органах тощо.

В останні роки органами внутрішніх справ щорічно виявляється близько 400 організованих груп та злочинних організацій, проте стан протидії організованій злочинності на сьогодні є незадовільним, оскільки ці організовані об’єднання контролюють більшість сфер суспільного життя. Це пов’язано з латентністю цього виду злочинності та наявністю корумпованих зв’язків в органах державної влади, місцевого самоврядування, правоохоронних органах тощо. Механізм функціонування організованих злочинних угруповань передбачає надійні схеми їх захисту від соціального контролю. Він немислимий без ефективних засобів приховування ними своєї злочинної діяльності від правоохоронних органів.

Однією із умов існування умисних вбивств є зниження ролі громадськості у протидії злочинності; відставання форм і методів роботи. На жаль, на сьогодні, у суспільстві склалося враження, що ці проблеми їх

не стосуються. Після розпаду колишнього СРСР громадяни стали жити відособлено та не втручаються у події, які відбуваються навколо їх. Зневіра їх до правоохоронних органів, страх за можливу помсту з боку членів організованих злочинних угруповань призвело до того, що у разі вчинення злочинів з ознаками організованої злочинності громадяни ухиляються від зустрічей з правоохоронцями, і тим паче добровільно не дають інформацію по факту вчинення цих злочинів.

На існування умисних вбивств, вчинених організованими групами та злочинними організаціями, впливає негативний вплив інформаційних джерел (засобів масової інформації, Інтернету, телебачення) та ін. Іноді, за допомогою зазначених інформаційних джерел, пропагується культ «успішних злочинців». І хоча автори публікацій, новин або фільмів не ставлять за мету пропаганди цього, проте готують продукцію на цю тематику, оскільки це на сьогодні «модно» та викликає інтерес у суспільстві, що, у свою чергу, призводить до побічної пропаганди. Наприклад, хоча б згадати фільм «Бригада» російських режисерів, після перегляду якого велика кількість молоді бажали би стати героями фільму, які за сценарієм належали до злочинців, що діяли у складі організованого злочинного угруповання.

До спеціальних умов, що сприяють цьому виду злочинів, слід віднести такі: 1) недосконалість кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за вчинення цих злочинів; 2) недосконалість методики щодо виявлення цих злочинів та осіб, що їх вчинили; 3) низький рівень кваліфікації позаштатних негласних працівників ОВС, діяльність яких спрямована на виявлення фактів вчинення умисних вбивств організованими групами та злочинними організаціями, та осіб, що їх вчинили; 4) «омолодження» кадрів органів внутрішніх справ, діяльність яких спрямована на протидію умисним вбивствам та ін.

Висновки. Таким чином, нейтралізація названих вище причин та умов, що сприяють вчиненню умисних вбивств організованими групами та злочинними організаціями, є головним у запобіганні цього злочину.

Бібліографічні посилання

1. Криминология : учебник / под ред. Н. Ф. Кузнецовой, Г. М. Миньковского. – М., 1998.
2. Зелінський А. Ф. Криминологія : навч. посібник / А. Ф. Зелінський. – Х., 2000.
3. Долгова А.И. Криминология. / Долгова А.И. — М., 1999.
4. Карпец И.И. Современные проблемы уголовного права и криминологии / Карпец И.И. — М., 1976.
5. Кудрявцев В.Н. Генезис преступления. Опыт криминологического моделирования : учебное пособие / Кудрявцев В.Н. — М., 1998.
6. Курс криминології: Загальна частина : підручник : у 2-х кн. / О.М. Джужа, П.П. Михайленко, О.Г. Кулик та ін. ; за заг. ред. О.М. Джужі.— К., 2001.
7. Міщенко С. Г. Роль кримінальної юстиції в протидії злочинності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / С. Г. Міщенко. – К., 2011.
8. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2015 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 № 1209-р.
9. *Логинов Е. А.* Правовые и криминалистические проблемы борьбы с убийствами,

совершаемыми по найму / Е. А. Логинов. – Сыктывкар, 2001.

10. Пазиніч І. І. Актуальні проблеми запобіжної діяльності оперативних підрозділів органів внутрішніх справ України / І. І. Пазиніч, О. В. Кириченко // Сторіччя розшуку: історія, сучасність, перспективи: матеріали Міжнарод. науково-практ. конф. (24 жовтня 2008 р., м. Одеса). – Одеса, 2008. – С. 162–163.

Надійшла до редакції 21.12.2012

С.Б. Боровинський

ад'юнкт

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

УДК 343.344

ВИТОКИ ТА СУЧАСНИЙ СТАН КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕДБАЛЕ ЗБЕРІГАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ АБО БОЙОВИХ ПРИПАСІВ

Визначені етапи розвитку кримінальної відповідальності за недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів. Надані пропозиції щодо внесення змін до законодавства України у сфері обігу зброї та бойових припасів з урахуванням вивченого історичного досвіду законотворчої діяльності.

Ключові слова: *кримінальна відповідальність, недбале зберігання, вогнепальна зброя, бойові припаси.*

Определены этапы развития уголовной ответственности за небрежное хранение огнестрельного оружия или боевых припасов. Предложены изменения в законодательство Украины в сфере обращения оружия и боевых припасов с учетом изученного исторического опыта законотворческой деятельности.

Ключевые слова: *уголовная ответственность, небрежное хранение, огнестрельное оружие, боевые припасы.*

Defined stages of criminal liability for negligent storage of firearms or ammunition. Proposed changes to the legislation of Ukraine in the sphere of circulation of arms and ammunition based on your knowledge of the historical experience of legislative activity.

Keywords: *criminal liability, negligent storage of firearms and ammunition.*

Постановка проблеми. Проблема ефективної охорони встановленого порядку обігу вогнепальної зброї, бойових припасів за кримінальним законодавством України є нагальною потребою сьогодення і в історично-правовому аспекті сягає своїм корінням глибокої давнини. Для вирішення проблем запобігання злочинам, пов'язаним зі злочинним поводженням з вогнепальною зброєю, бойовими припасами, важливо мати чітке й цілісне уявлення про особливості злочинів цієї групи, масштаб, напрямки і тенденції їх розвитку як раніше, так і в сучасних умовах.

В останні роки соціально-економічні умови розвитку українського суспільства обумовили особливу увагу кримінального права до злочинних діянь (організована злочинність, корупція, злочини у сфері економіки тощо), які характеризуються умисною поведінкою. Водночас дослідження теорії кримінального права не повинні залишати поза увагою наукові роз-